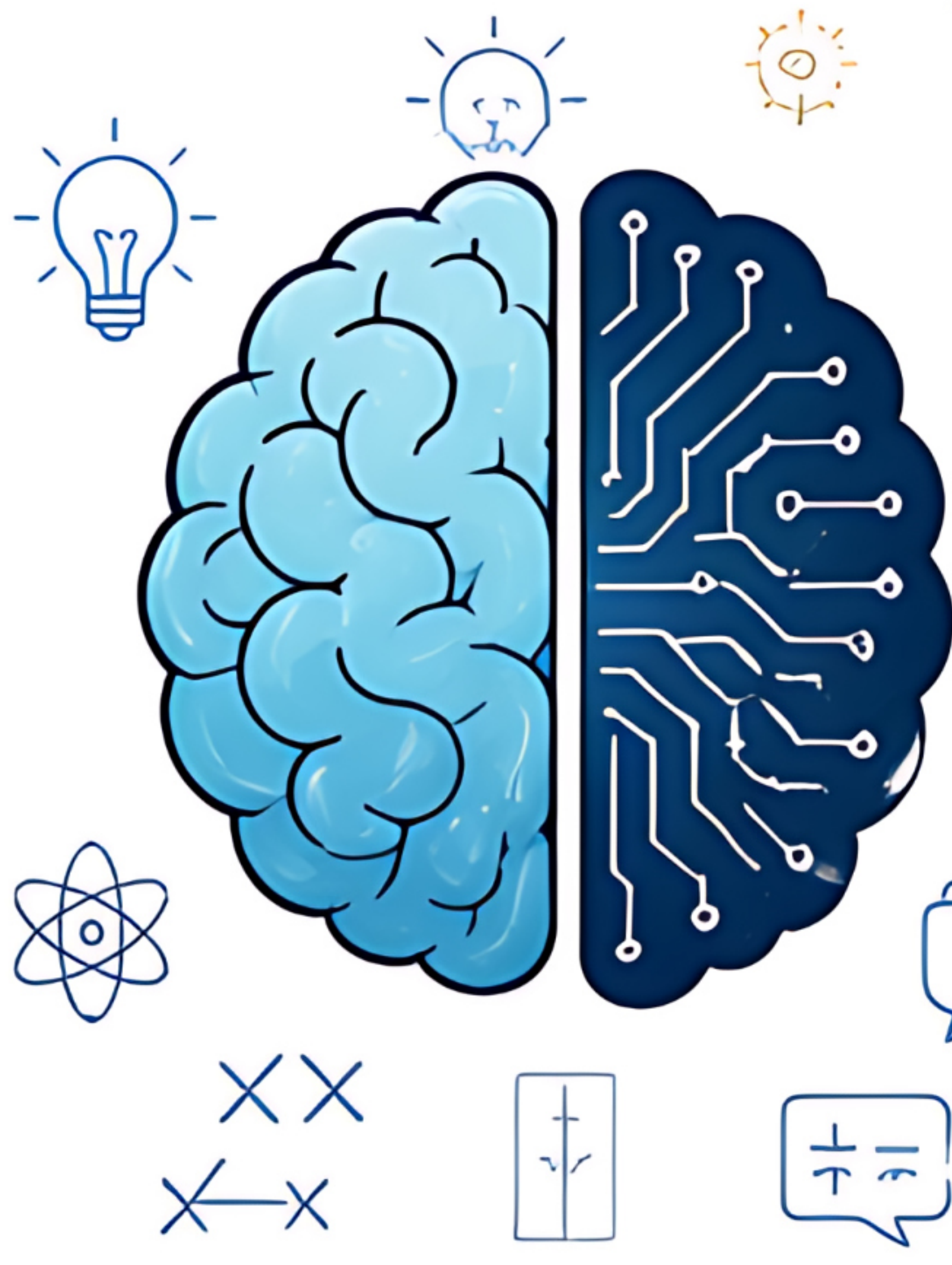

YAPAY ZEKA

Zihin İçin Bir Vitamin mi,
Yoksa Bir Engel mi?

Yapay zeka araçları
(ChatGPT, Gemini vb.)
artık hayatımızın bir parçası.

Doğru kullanılırsa öğrenmeyi hızlandırır.
Yanlış kullanılırsa öğrenmeyi durdurur.

1. NEDEN YAPAY ZEKAYA ÖDEV YAPTIRMAK YANLIŞTIR?

1. ZİHİNSEL GELİŞİM DURUR

Öğrenme, düşünerek olur. Hazır cevap almak, beyni devre dışı bırakır ve zihinsel gelişimin durmasına neden olur.

2. ÖZGÜVENİN ZAYIFLAR

Kendi başına başaramayan öğrenci, zamanla "ben yapamam" düşüncesine alışır. Bu da özgüvenini zayıflatır.

3. TEMEL BİLGİ OLUŞMAZ

Bugün atlanan konu, yarın büyük eksik olarak geri döner. Eksik temel, başarıyı engeller.

BENZETME:

Yapay zekaya ödev yaptırmak, başkasının sizin yerinize spor yapmasına benzer.

2. DOĞRU KULLANIM – "ASİSTAN" MODELİ

Yapay zekayı kopya aracı değil, öğrenme aracı olarak kullan!

ANLAMADIĞINI SOR

"Bu konuyu bana daha basit bir dille, örneklerle anlatır mısın?"

AÇIKLAMA İSTE

"Bu problemi çözmem için bana ilk adımı söyler misin?"

İPUCU TALEP ET

"Cevabı söyleme; sadece başlamam için ipucu ver."

HATALARINI KONTROL ETTİR

"Yazdıklarımı veya çözdüğüm soruları kontrol eder misin? Hatalarım neler?"

YAPAY ZEKA SENİN YERİNE DÜŞÜNEBİLİR. AMA SENİN YERİNE ÖĞRENEMEZ.

Gerçek başarı, kendi emeğinle yoğurduğun bilgiden gelir.

YAPAY ZEKAYI DOĞRU KULLANMANIN YOLLARI

1. ÖĞRENCİLER İÇİN 5 ETKİLİ SORU KALIBI

1

AÇIKLAMA İSTE

"Bu konuyu (örneğin: Merkezi Eğilim Ölçüleri) 12 yaşındaki birinin anlayabileceği şekilde, günlük hayattan örnekler vererek ve basitleştirerek anlatır mısın?"

2

İPUCU İSTEYİP KENDİNİ DENEME

"Şu matematik problemini çözmem gerekiyor: (Soru buraya yazılır). Bana cevabı doğrudan söyleme; sadece çözmeye başlamam için gereken ilk adımı yaz veya bir ipucu ver."

3

GERİ BİLDİRİM ALMA

"Yazdığım şu kompozisyonu inceler misin? Düşüncelerimi daha net ifade etmek için hangi kısımları geliştirebilirim ve neden?"

4

BENZERLİK VE FARKLARI KAVRAMA

"Bu iki kavram (örneğin: Fiziksel değişim ve Kimyasal değişim) arasındaki farkı daha iyi anlamam için bana bir benzetme (metafor) yapar mısın?"

5

KENDİNİ TEST ETME

"Bu konuyu (örneğin: Kurtuluş Savaşı dönemi) çalışmayı bitirdim. Öğrenip öğrenmediğimi test etmem için bana 3 tane zorlayıcı soru sorar mısın? Ben cevaplayınca doğruluğunu kontrol et."

2. VELİLERE TAVSİYELER NASIL DESTEK OLMALI?

SÜRECE ODAKLANIN

Çocuğunuza ödevin "sonucunu" değil, "nasıl yaptığını" sorun. Yapay zekadan yardım alıp almadığını tartışın.

KRİTİK SORULAR SORUN

Ödevi bitirdiğinde çocuğunuza, "Burada anlatılan şeyi (konuyu/soruyu) bana kendi cümlelerinle özetler misin?" diyerek bilginin kalıcılığını test edin.

ANLATMASINI İSTEYİN

Çocuğun öğrendiklerini kendi sözleriyle anlatmasını isteyin. Bu, gerçek öğrenmeyi gösterir.

SINIR KOYUN

Yapay zekanın kendisinin yerine soru çözmesini istemek için değil, sadece "anlaşılmayan noktaları açıklamak" için kullanılması gerektiği konusunda net bir kural belirleyin.

Birlikte konuşun, birlikte öğrenin,
birlikte gelişin.

3. NET KURAL

YANLIŞ KULLANIM KOPYA ARACI

- ✗ Hazır cevap ister.
- ✗ Düşünmeden kopyalar.
- ✗ Kısa vadede kolaylık, uzun vadede büyük eksiklik yaratır.

DOĞRU KULLANIM ÖĞRENME ASİSTANI

- ✓ Anlamayı hedefler.
- ✓ Düşünmeyi geliştirir.
- ✓ Bilgiyi kalıcı hale getirir.
- ✓ Başarıyı artırır.

“

Yapay zeka güçlü bir araçtır.
Onu doğru kullananlar
geleceği şekillendirir.

GERÇEK BAŞARI,
HAZIR CEVAPTAN DEĞİL,
KENDİ ÇABANIZDAN GELİR.

TEKİN HÜCE

Kayseri, Ocak 2026